

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
САВЕТ ЗА МЛАДЕ**

Број: 119-01-32/2021-04

**ЗАПИСНИК
СА 17. СЕДНИЦЕ САВЕТА ЗА МЛАДЕ
ОДРЖАНЕ 17. ЈУНА 2021. ГОДИНЕ**

Седамнаеста седница Савета за младе (у даљем тексту: Савет), одржана је 17. јуна 2021. године у згради Палата Србија, Булевар Михајла Пупина 2, Нови Београд, у сали „Београд”, са почетком у 11 часова.

Седницом је председавала Снежана Жугић, в.д. помоћника министра за омладину и заменик председника Савета.

ПРИСУТНИ: Снежана Жугић, Министарство омладине и спорта, в.д. помоћника министра за омладину/заменик председника Савета; Милош Благојевић, в.д. помоћника министра, Министарство просвете, науке и технолошког развоја – уместо њега Јелица Ристић Ђировић; Александра Чамагић, помоћник министра за бригу о породици и демографију; Петра Кукић, Управа криминалистичке полиције, Министарство унутрашњих послова; мајор Благоје Ђачић, кадетска бригада Војне гимназије; Снежана Кусовац, саветник, Министарство трговине, туризма и телекомуникација; Дејана Васић, помоћник покрајинског секретара за омладину и спорт; Џемалудин Паучинац, представник КЗМ Нови Пазар; Тања Глишић Матић, представник КЗМ Лозница; Мила Лукић, мастер менаџер у туризму, стручњак; Ивана Антонијевић, дипломирана социјална радница, стручњак; Аница Стаменковић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Младена Микан, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Милица Борјанић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Мића Мишљеновић, представник удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Маша Врачар, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Марина Лукић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Јована Божичковић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Михајло Матковић, представник удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Лола Пауновић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Јелена Божић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза.

ОДСУТНИ: Вања Удовичић, Министарство омладине и спорта, министар/председник Савета за младе; Сандра Грујичић, в.д. помоћника министра, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; Ана Панчић, Министарство финансија; Слађана Ђукић, Министарство здравља; Борка Рајшић, Министарство културе и информисања; Александра Вучетић, Министарство привреде; Снежана Петровић, в. д. секретара Министарство за бригу о селу; Јелена Вукановић, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Александар Радосављевић, в. д. помоћника министра, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог; Владимир Винш, Министарство правде; Слободан Живановић, руководилац групе, Сектор за рурални развој, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде; Александра Имширагић Ђурић, Министарство заштите животне средине; Никола Бркић, заједнички представник Националног савета националних мањина; Миљана Пејић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Стефан Филиповић, представник удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Моника Ајвазовић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза; Ленка Живановић, представница удружења младих, удружења за младе и њихових савеза;

Урош Живковић, представник удружења младих, удружења за младе и њихових савеза.

Поред чланова Савета, седници су присуствовали: Милан Савић, државни секретар Министарства омладине и спорта; Ивана Дукић, посебан саветник министра омладине и спорта; Снежана Клашња, саветник министра омладине и спорта; Немања Свјетличић, шеф Кабинета министра омладине и спорта; Александар Воштић, начелник Одељења за стратешке, нормативне, правне и оперативне аналитичке послове у Сектору за омладину; Емилија Панић, саветник у Сектору за омладину и секретар Савета.

Заменица председавајућег, в.д. помоћника министра за омладину, Снежана Жугић, отворила је 17. седницу Савета, поздравила присутне и констатовала да седници присуствује 21 члан и да постоји кворум за рад.

Након тога, једногласно је усвојен дневни ред 17. седнице Савета за младе:

1. Усвајање записника са 16. седнице;
2. Информација о почетку рада на изради Нацрта закона о изменама и допунама Закона о младима;
3. Информација о почетку спровођења поступка ревизије Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2025. године;
4. Разно.

Тачка 1.

Усвајање записника са 16. седнице

Заменица председника Савета ставила је на гласање прву тачку дневног реда, усвајање Записника са 16. седнице Савета за младе и након гласања констатовала да је тачка усвојена са 13 гласова ЗА и осам (8) ПРОТИВ.

Тачка 2.

Информација о почетку рада на изради Нацрта закона о изменама и допунама Закона о младима

Председавајућа је дала реч известиоцу по овој тачки Дневног реда, државном секретару Милану Савићу који је поздравио присутне у лично име и у име министра који је одсутан из здравствених разлога. Известио је чланове Савета да су започети процеси на изменама и допунама Закона о младима и ревизије Националне стратегије за младе. Истакао је да се од 2014. године спроводе процеси консултација између представника младих и Министарства омладине и спорта на ову тему, али да поред закључка са тих консултација постоји и обавеза да се Закон о младима уподоби са Законом о планском систему Републике Србије. Као главни циљ покретања овог битног процеса наводи побољшање квалитета живота младих у земљи и замолио је начелника, Александра Воштића да детаљније, по фазама, представи процес измене и допуне Закона.

Александар Воштић је известио чланове Савета да су Закон о младима, као и два подзаконска акта у примени десет година, да се од 2014. године анализира примена прописа, да су организовани округли столови, формиране две радне групе, те да се очекује усаглашавање Закона са новинама у законодавном систему и по новој

методологији за доношење аката јавних политика. Процес ће се заснивати на Закону о планском систему, Закону о државној управи и Правилнику о смерницама добре праксе за остваривање учешћа јавности у припреми нацрта закона и других прописа и аката, а наведеним прописима је од 2019. године предвиђено да се прво објављује почетак рада на изради прописа у форми објаве или обавештења. Ово је Министарство омладине и спорта учинило 4. јуна и тиме упутило позив за достављање првих сугестија, примедби и коментара, који су могли да буду упућени Министарству до 14. јуна.

У наредним фазама, поступак је сличан као и приликом усвајања Закона о младима и доношења Националне стратегије за младе, тј. очекује се образовање Радне групе за припрему Нацрта закона о младима која ће, на основу свих досадашњих сугестија, примедба, укључујући коментаре из поступка објаве почетка рада на документу, сачинити први Нацрт. Након његове објаве на сајту биће отворен период консултација, на основу којих ће Радна група сачинити Нацрт закона, на основу кога се покреће поступак прибављања сагласности за спровођење јавне расправе која ће бити реализована у складу са пословником Владе. По објављивању резултата јавне расправе, Нацрт се шаље ресорним министарствима који, у прописаном року, достављају мишљења, а затим се Нацрт закона упућује Влади на разматрање, усвајање, а она затим упућује Предлог закона Народној скупштини.

У пракси, највећа могућност учешћа у процесу је до окончања јавне расправе. У овом моменту, не може се предвидети шта у Закону може да буде измењено јер се очекују и резултати анализа, које се спроводе у међувремену, рада Радних група и процеса консултација. Планирано је да до 15. новембра Нацрт закона буде упућен Влади.

Јована Божичковић, представница младих се јавила за реч и позвала на записник са 15. седнице Савета на којој је министар најавио да ће се пре формирања Радне групе спровести све неопходне анализе, те се представницима младих чини да је поступак започет без адекватних анализа ефеката, односно да нису узети у обзир екс пост и екс анте анализе које су достављене Министарству 8. марта. Примедбовала је да у објави почетка рада на припреми Нацрта закона о изменама и допунама Закона о младима нигде не стоји да ће бити формирана Радна група. Замолила је да се младима доставе закључци консултација који се врше од 2014. године; поставила питање како је донета одлука да се не уђе у процес креирања новог Закона, уколико није урађена анализа ефеката; како су мапиране наведене три приоритетне области за основне суштинске измене, јер се у анализи урађеној од стране савеза, наводи да су суштинске измене потребне и у оквиру других делова закона, нарочито оних који се односе на осигуравање квалитетније припреме прописа императивног карактера, појединих одредби примене закона на локалу, веће партиципације младих итд; на основу којих критеријума ће Министарство одлучити о спровођењу осталих метода консултација; колики је домет сајта Министарства омладине и спорта; разлоге због којих почетак рада на припреми Нацрта закона о изменама и допунама Закона о младима није објављен на Инстаграм налогу, званичном каналу комуникације Министарства, на коме се увек објави и вест о одржаном састанку са представницима младих, а на коме у периоду од 4. до 14. јуна није објављена нити једна, сем спортских и састанака са иностраним партнерима. Сматра да је ова објава била добра прилика да се информишу млади који нису део удружења. Како информација о почетку започињања процеса није упућена представницима младих, већ су за њу сазнали преко сајта Министарства, и осећајући да такав потез није у духу партнерства, реаговали су ка другим инстанцама. Поставила је и питање колико је стигло предлога за измене и допуне Закона.

Александар Воштић је одговорио да се све објаве врше на начин и по садржају

како је одређено законским актима, у овом случају Правилником о смерницама добре праксе за остваривање учешћа јавности у припреми нацрта закона и других прописа и аката, односно члана 2. и члана 3. наведеног правилника. Уколико се узме увид у праксу израде других прописа, који су такође битни младима, види се да је структура обрасца и објаве стандардизована. У овој фази је прикупљено око седам коментара, прилога, сугестија, који су пристигли од стране четири учесника укључених у процесе омладинске политике и од стране три нова учесника. Навео је да је праћење стања у области надлежност органа и представља прву и основну делатност министарства, а праћење стања у области је основ за одређивање обима интервенције. Препоручио је приручник „Пут закона“, као и методологију која се примењује за израду законских аката и подсећа чланове Савета да се код прописа у коме се мења мање од половине чланова, врши измена и допуна закона, а када је обухваћено више од 50% чланова, доноси се нов закон. Сагледавајући резултате округлих столова и дијалога одржаних од 2014. године, прилоге за анализу ефеката које су удружења изнела, који међусобно кореспондирају, као и рада прве и друге радне групе које су образоване за измену Закона, процена Министарства је да су сва питања, око 20 тема, класификовани у једној од три наведене групације. Објава представља испуњење формалног захтева, позив према учесницима у поступку који имају могућност, али не и обавезу учешћа, а укључивање и допринос у поступку се очекују у предстојећим фазама. Закон о младима није једини пропис који регулише положај младих, а велико интересовање је усмерено ка Националној стратегији за младе која предвиђа и активности и средства за мере.

Јована Божичковић поставља додатно питање зашто млади, као део Савета за младе, нису били посебно обавештени о покретању процеса јер је могао да се укључи већи број младих и наводи да је пропуштена важна прилика. Напомиње да су представници младих свесни да је Министарство имало законски рок од седам дана за објаву, који је продужен на десет дана, али поставља питање зашто он није продужен на 20 дана. Поставила је питање и у којој тачно мери је узета у обзир анализа коју су урадили савези.

Александар Воштић истиче да резултати истраживања положаја и потреба младих које спроводи Министарство омладине и спорта, као и друга истраживања која се спровode на сличном репрезентативном узорку, показују да је око 9% младих укључено у активности удружења, клубова, не само омладинске политике, него генерално, и да је охрабрујућ податак да је око 25% младих укључено у волонтерске активности. Навео је да постоји разлика између младих који се професионално баве омладинском политиком и који процес морају да познају и велике већине младих која није детаљније упозната са одредбама Закона о младима, нити су до сада имали потребе да га читају, те је овај позив претежно намењен њима и наводи да је ова објава само формални почетак рада на пропису. Дат је максимално дугачак рок за достављање коментара, а објавом није искључен наставак учешћа и укључивања удружења, канцеларија, неформалних група у процес. Навео је пример сугестије из анализе која није узета у обзир, а у којој се наводи да о раду Министарства не треба да одлучује министар, јер је директно у супротности са одредбама Закона о државној управи, члана 59. и концепта поделе власти, тј. овлашћења министра.

За реч се јавила посебни саветник министра, Ивана Дукић која се осврће на питање метода консултације и наглашава да је фаза објаве и позива јавности да узме учешће у почетку рада на изради једног прописа новина настала увођењем Закона о планском систему. Наводи да објава Министарства о почетку рада на изради Нацрта закона о изменама и допунама Закона о младима има формални карактер, обавезујући садржај и обрасце. Анализе које је министарство урадило показале да је праћеност сајта

министарства троструко већа од појединачних сајтова кровних организација, али се захвалила на добронамерној сугестији да се убудуће више користе друштвене мреже како би се поспешила комуникација са младима и омогућио шири обухват. Навела је да ће до краја јуна бити формирана Радна група у оквиру које ће место свакако имати и представници младих, а да је ова објава само почетак рада на изради Нацрта закона. Како је приоритет да се до краја ове године упути Предлог закона у Народну скупштину и да се измени Закон о младима, одлучено је да се више простора остави за кључне фазе, уместо за ову формалну фазу објаве, која је информативног карактера. Образложила је да у самој објави о почетку рада и не треба да буде наведено да ће бити формирана Радна група и да би се предупредио евентуални неспоразум напомиње да Министарство нема обавезу ни да Решење о формирању Радне групе јавно објави на сајту, на друштвеним мрежама, док представници младих могу да информишу јавност да је формирана Радна група. Напомиње да је дат максимум од стране Министарства да се уваже предлози за најшире могуће одређење измена и допуна Закона о младима, које оставља простор потенцијално и за доношење новог Закона, и за интеграцију свих одредаба о којима се причало у претходном периоду. Позвала је чланове Савета на отворену комуникацију која води остварењу заједничких циљева и замолила да, уколико су гласали против записника, дају правовремено и примедбе на исти, како би исправке и допуне могле да се унесу у записник.

Јована Божичковић се захваљује на разјашњењу и представљању плана даљих активности и пита да ли постоји могућност да се убудуће о свим активностима, на којима буде рађену у току овог процеса, путем имејла обавесте и чланови Савета за младе јер сматра да би одзив младих на објаву о покретању процеса био далеко већи да је додатно информисана и Кровна организација младих Србије.

Ивана Дукић је сагласна да се убудуће свака активност која је у вези са овим процесом објављује и на друштвеним мрежама, те да ће бити укључен и ПР тим Министарства.

Маша Врачар, представница младих се јавила за реч, захвалила на разјашњењима и најавила да ће представници младих под тачком Разно изнети разлоге због којих нису гласали за записник, јер под припадајућом тачком није отворен простор за дискусију. Ивана Дукић је сугерисала да је потребно под припадајућом тачком реаговати на записник како би се правовремено прихватиле примедбе и сугестије и позвала представнике младих да се одмах изјасне на записник како би се интегрисао у тачку 1, а потом је реч дата Маши Врачар. Она је обавестила чланове Савета да је Кровна организација младих Србије спровела анализу „Локална омладинска политика у Републици Србији; Савети за младе у јединицама локалне самоуправе“, која ће ускоро бити и јавно доступна и тиче се, пре свега, рада локалних Савета за младе, као и заступљености и ефикасности осталих инструмената омладинске политике на локалу. Истраживањем је обухваћено 145 јединица локалних самоуправа, без подручја Косова и Метохије које није било обухваћено због епидемиолошке ситуације и немогућности да се упитници прикупе у задатом року. Анализе показују да 67 јединица локалних самоуправа нема Савет за младе. Од осталих јединица локалних самоуправа које га имају, 29 има Савете за младе у којима нису укључени млади, или у којима није одржан ниједан састанак у одређеном времену. Шест јединица локалних самоуправа има све инструменте локалне омладинске политике – Чачак, Крушевац, Сомбор, Бечеј, Нови Сад и Кањижа. У 23 не постоји ни један инструмент локалне политике који функционише – локални акциони план, канцеларија за младе, омладински клуб, финансирање пројекта. Имајући у виду податке, сматра да објава није адекватно обухватила теме којима треба да се унапреди Закон о младима, те да је потребно да се

фокус стави и на казнене одредбе, начин на који јединице локалних самоуправа могу да се подстакну да спроведу Закон о младима, јер је нужно обезбеђивање и спровођење инструмената омладинске политике на локалу.

Ивана Дукић је замолила да се убудуће не изузима територија Косова и Метохије у актима Кровне организације младих, уз пуно уважавање разлога због којих овог пута није било могуће укључивање. Захвалила се на информацијама које ће бити упоређене са информацијама којима располаже Министарство и истакла да ће се у процесу израде докумената посебно водити рачуна о подацима до којих се дошло релевантним истраживањима, провереним подацима којима се располаже, а имајући у виду да је омладинска политика на локалу од изузетног значаја министарству. Подсетила је да постоје формална ограничења до које мере се може нешто наложити јединицама локалних самоуправа, јер сви прописи морају да буду усклађени са Законом о јединицама локалних самоуправа, али је најавила да ће се и Радна група бавити питањем локалних Савета за младе и локалне омладинске политике.

Милица Борјанић, представница младих потврђује да је почетком објаве процеса испоштована форма и предлаже да се активности планирају у партнерству како би се олакшали напори Министарства у спровођењу заговорачких кампања, подизању свести о значају Закона о младима и учешћу појединаца, тј. како би се досегло до што већег броја младих.

Јелена Божић, представница младих је поставила питање да ли је учешће представника младих и оних који раде са младима загарантовано у даљем процесу измене Закона о младима. Констатовала да је степен информисаности младих о Закону о младима највећа у Београду, а потом опада ка мањим местима и са децентрализацијом, те закључила да заједничким снагама треба доћи до младих који нису чланови организација, а који би можда дали квалитетније предлоге од предлога које су упутила удружења.

Ивана Дукић је поновила да је укључивање кровних организација и представника младих планирана у најширем могућем обухвату и у процесу и у оквиру састава Радне групе која ће радити на Нацрту закона. Наводи да је приликом усвајања Закона о младима, 97% коментара пристигло са нивоа Београда и навела је да ће се у наредном периоду разрађивати и начини комуникације ка младима као и број и одабир градова у којима ће се организовати јавне расправе са жељом да они буду реализовани у реалном простору. Од Кровне организације младих Србије се очекује да узме велику улогу у комуникацији ка младима, те да је Министарство донекле и очекивало да ће и на почетку процеса преузети улогу промотера, односно чим се информисало о почетку рада на документу, али је потребно да се ради и на унапређивању међусобне комуникације.

Ивана Антонијевић, експерткиња захваљује на детаљном објашњењу процеса и даје сугестију да се више пажње посвети начинима партиципације младих, него основним елементима транспарентности јер је јасно да је транспарентност задовољена, али да је питање фацилитиране партиципације кључно, јер се само на тај начин може доћи до одговора који ће показати прави положај младих. Истиче потенцијал за партнерство Министарства и кровних савеза, у овом случају Савет КОМС-а који директно ради за младе, али и за два важна савета. Предлаже да се разговара и о начинима конструктивног подстицања партиципације младих, посебно из осетљивих група, јер се већина активности односи на „мејнстрим“ младе. Предлаже да се, у оним моментима када буде било значајно, у процес укључе чланови Савета, који из различитих експертиза седе у Савету, да се разговара конструктивно како сви представници органа из свог ресора могу да прошире информацију међу младима.

Истакла је да је важно обезбеђивање чврстог Закона који ће младој особи пружити осећај сигурности и задовољства, који ће тежити подизању стандарда живота и предлаже да се убудуће размишља о обезбеђивању квалитета уместо преиспитивања корака процеса.

Ивана Дукић је, дајући подршку наведеном предлогу, истакла да Закон о изменама и допунама Закона о младима неће бити убудуће тема Савета за младе и да ће се ови процеси раздвојити, а да ће се последњи предлог узети у разматрање на Радној групи.

Џамалудин Паучинац, представник Канцеларије за младе Нови Пазар је замолио да се техничке нејасноће, као што је случај са записником, сведу на минимум и сматра да је било довољно времена да се на њега реагује путем имејла од момента приспећа записника, 9. јуна па до одржавања седнице Савета за младе, 17. јуна. Напомиње да су представници кровних савеза и младих имали пре седнице Савета састанак са присутним представницима Министарства омладине и спорта на коме су изнели све примедбе, предлоге, сугестије на процес, а том приликом је договорено да савези својим чланицама проследи информацију како би се што већи број младих обавестио да је процес покренут. Осврнуо се на анализу о локалној омладинској политици коју је урадила Кровна организација младих Србије и констатовао да у Републици Србији постоји 171 локална самоуправа, без Косова и Метохије, док је анализом обухваћено 145 локалних самоуправа. Навео је да Канцеларија за младе у Новом Пазару има шесторо запослених, један од највећих буџета за омладинску политику у Србији, Савет за младе у коме је председник Савета за младе и кандидат за члана управног одбора Кровне организације младих Србије, буџет предвиђен за невладине организација, омладински клуб, као и много тога што није предвиђено упитником Кровне организације младих Србије, али се Нови Пазар не налази међу наведених шест градова. Исте механизме има и Канцеларија за младе из Лознице, чија представница је и присутна на седници Савета, али није наведена у анализи. Изразио је наду да ће се новим Законом о младима обезбедити обавезност локалних самоуправа да формирају Савет за младе, односно да ће доћи до усаглашавања закона, јер је тренутним решењем дата само препорука локалним самоуправама да формирају ово тело, па оне имају и могућност да изаберу ко ће бити његов члан. Известио је чланове да је Министарство омладине и спорта преко јавног конкурса подржало пројекат Националне асоцијације Канцеларија за младе да буде део подршке Министарству у процесу измене и допуне Закона о младима и ревизије Националне стратегије за младе. Пројектом је предвиђено да се за оба процеса воде два круга консултација у јединицама локалних самоуправа, тако да ће бити довољно простора да и чланови и представници кровних савеза и других организација узму учешће и дају допринос у стварању бољег и Закона и Националне стратегије.

Маша Врачар је изнела податак да су информације о стању у Новом Пазару добијене 15. марта 2021. године од стране Градске управе Нови Пазар и да се по тим информацијама закључило да у овом граду није формиран Савет за младе, није на снази Акциони план за младе и нема омладинског клуба.

Џемалудин Паучинац је изразио жаљење што Кровна организација младих Србије није консултовала Националну асоцијацију Канцеларија за младе, кровни савез канцеларија за младе, приликом израде анализе и констатовао да се савети за младе формирају на сваке четири године, односно након избора, када се у многим локалним самоуправама прво формирају савети који су законом предвиђени, потом и остали и сматра да би у овом моменту ситуација била другачија.

Ивана Дукић је најавила да ће бити формиран посебни радни тимови у оквиру

Радних група на којима ће се говорити о начинима и механизмима унапређења досадашње праксе и резултата, чиме је закључена друга тачка дневног реда.

Тачка 3.

Информација о почетку спровођења поступка ревизије Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2025. године

Председавајућа је по овој тачки дневног реда реч дала Снежани Клашњи, саветнику министра, која је потом чланове известила да се процес ревизије Националне стратегије за младе ради по истим процедурама као и процес измена и допуна Закона о младима, да предстоје два паралелна процеса и најавила да ће објава о почетку рада на процесу ревизије Националне стратегије за младе за период од 2015. до 2025. бити објављена током следеће недеље, истим позивом као што је било и код Закона о младима и замолила представнике младих у Савету да ту информацију прошире како би се прикупило што више почетних сугестија. Планирано је да НСМ до краја године буде измењена, или ажурирана, а кроз процесе који следе, израду Екс пост и Екс анте анализу, одредиће се и обим интервенција на документу. Резултат процеса може бити и ажурирана Стратегија која ће важити од 2022. године до одређеног периода, а приоритет је усаглашавање садашње Стратегије са Законом о планском систему по коме стратегија на може да има више од пет циљева. Оквир за ревизију стратегије за младе у Републици Србији, уз уважавање свих специфичности Републике Србије, чиниће и стратегије које су усвојене од стране међународне заједнице, као што су Европска стратегија за младе, Стратегија Савета Европе за младе, Стратегија Уједињених Нација за младе и Агенда 2030. Са међународним партнерима, тачније УНИЦЕФ–ом, очекује се почетак рада на изради Екс пост и Екс анте анализе. Биће формирана и посебна Радна група за овај процес у којој ће бити и представници удружења, Кровне организације младих, Националне асоцијације канцеларија за младе, Националне асоцијације практичара и практичарки омладинског рада, представници релевантних министарстава.

Паралелно ће се радити на Акционом плану, са могућношћу да буде усвојен након НСМ и вероватно у законски предвиђеном року од 90 дана од дана доношења Стратегије. Тренутно је отворено питање рока на који ће бити донета Стратегија и да ли ће је пратити један припадајући Акциони план, или трогодишњи који прате Закон о буџету и буџетском систему. Планиране су шире консултације, округли столови, посета градовима и општинама у Србији, као и званична јавна расправа, која по пословнику Владе траје 20 дана. Известила је чланове Савета да ће бити извештавани о овом процесу и изразила је задовољство што се оба процесе реализују паралелно, јер су нека решења из Закона врло релевантна за саму Стратегију.

Председавајућа је отворила дискусију и јавила се Лола Пауновић, представница младих која је истакла пример добре праксе Министарства правде, које је објављивало коментаре на уставне амандмане те упутила питање Александру Воштићу да ли ће коментари бити достављени на увид јавности. Захвалила се на жељи и вољи да се укључе млади у све процесе.

Александар Воштић је одговорио да су у ранијим консултацијама објављивани комплетни извештаји, са комплетним предлозима, али се није стекао утисак да је битно допринело процесима, а да је тренутна пракса објављивање скраћеног податка у броју коментара и сматра да је боље да у овој фази не буду објављивани јер нису релевантни, артикулисани, утемељени у другим прописима. Свакако ће у наредним фазама, када се објави текст Нацрта и када се крене на јавну расправу, сви коментари и изјашњења

предлагача бити стандардно објављена.

Реч је дата Ивани Антонијевић која је навела да јој се чини да су и приликом претходне израде Закона само коментари на Нацрт били доступни, те сматра да је јавност довољно укључена, да подржава фацититиране процесе и сматра да Радна група треба неометано да ради на изради Нацрта, а да се јавност укључи са коментарима након његове израде.

Након извињења председавајуће што није дата допуна за прву тачку дневног реда и подсећања на могућност да се имејлом правовремено пошаљу коментари на записника, реч је дата Снежани Клашњи која се захваљује на конструктивном доприносу свим учесницима и напушта састанак услед здравствених обавеза, а председавајућа отвара следећу тачку дневног реда.

Тачка 4. Разно

За реч се јавила Тања Глишић Матић, представница Канцеларије за младе Лозница која је известила чланове Савета да је Национална асоцијација Канцеларија за младе потписала меморандум о сарадњи са Асоцијацијом омладинских влада Руске федерације у Русији пре месец дана, а уз подршку Министарства спољних послова и Центра за српско – руску сарадњу. У плану је одржавање конференције у Београду, која ће уједно бити и изборна скупштина Националне асоцијације канцеларија за младе, а на којој ће бити представници Асоцијације омладинских влада Руске федерације. Формиран је и заједнички организациони одбор за велику конференцију у Краснодару, о чему је Министарство већ информисано, где се очекује учешће 60 представника из Србије. Стратешко опредељење Националне асоцијације Канцеларија за младе је да у наредном периоду део својих ресурса усмери на међународну сарадњу, посебно на сарадњу са Русијом. На форуму у Краснодару у фокусу ће бити млади уметници, омладинска дипломатија, млади предузетници и омладински туризам у Србији и Русији, а извештај са догађаја ће бити достављен и Савету. Пронађен је механизам за укључивање младих са Косова и Метохије на оба форума.

Председавајућа се захвалила на информацијама, поздравила интензивирање сарадње која ја важна за младе и дала реч Милици Борјанић, која је покренула питање процеса реализације Јавних конкурса за програме и пројекте од јавног интереса у области омладинског сектора. Кровна организација младих Србије је спровела анализу, по критеријумима који се заснивају на Правилнику за реализацију конкурса, а то је регионална заступљеност одобрених пројеката, година протекла од оснивања удружења, видљивост удружења и годишњи приход организације који је важан због капацитета носиоца. Анализом је утврђено да је 41 од 66 одобрених пројеката (62,1%), додељен организацијама из Београда и Новог Сада. Иако сматра да организације из Београда и Новог Сада имају највеће капацитете за реализацију пројеката, неопходно је обезбеђивање принципа децентрализације. Истиче да је, према урађеној анализи, 56,85 милиона динара (од укупно 79,99) опредељено на ова два региона. Преко Конкурса за запошљавање, подржана су два удружења која су основана пре мање од две године и три која су основана пре мање од четири године, а преко Конкурса за спровођење циљева Националне стратегије за младе, реч је о три организације које су основане пре мање од четири године. Истиче да представници младих подржавају умножавање организација које окупљају младе и спроводе омладинску политику, али доводи у питање транспарентност њиховог рада, капацитета и квалитет рада уколико организација има ниже приходе на годишњем нивоу од износа новчаних средстава које

добија пројектом од Министарства омладине и спорта. Наводи да је видљивости рада удружења важна и да се кроз доступне информације на интернету за пет удружења која су добила пројекте на Конкурсу за спровођење Националне стратегије за младе, као и 14 од 32 које су добиле подршку на Конкурсу за запошљавање, нису пронађени веб сајтови, интернет презентације, нити било шта слично. Анализа овогодишњег Конкурса је упоређена са евалуацијом која је рађена за претходни конкурсни циклус и утврђено је да постоји девет организација за које не постоји податак да су реализовале активности које је финансирало Министарство омладине и спорта, а подржане су и ове године са истим или сличним пројектима. Наводи да према члану 8. Правилника о финансирању пројеката и програма од јавног значаја, приликом бодовања се узима у обзир квалитет реализације претходних програма или пројеката које је финансирало Министарство. Питала је да ли постоји могућност да се омогући увид у извештаје које су достављале организације због сумње у транспарентност њиховог рада, остварених ефеката на терену, недостатка информација на интернету и непрепознавање дотичних организација од стране омладинског сектора, који је у Србији мали, али повезан и информисан.

Поставила је питање жалбеног процеса и навела да је Одлука о одабиру пројеката донета 19. маја, али Одлука и Решење нису објављени, док су резултати доступни у пдф формату где је наведен укупан збир поена, без бодовне листа према критеријумима. Наводи и да су резултати конкурса објављени 1. јуна, док су уговори са организацијама потписани 28. маја, те поставља питање немогућности достављања жалбе.

За реч се јавила Снежана Кусовац, која је истакла да сви присутни имају велики интерес у раду Савета, лично има велико уважавање и разумевање за представнике младих, да је и сама била активна у Младим истраживачима Србије, али позива на придржавање дневног реда, временско трајање састанка и апелује да се не одступа од тема које су у надлежности Савета за младе.

Јелена Божић је навела да у позиву за састанак није било наведено његово трајање.

Састанак напушта Јелица Ристић Ћировић, Министарство просвете, науке и технолошког развоја уз извињење због унапред преузетих обавеза.

Ивана Дукић је предложила да се настави састанак између представника Министарства и младих, уз разумевање чланова Савета који морају да напусте састанак услед претходно преузетих обавеза, дужине трајања састанка и ситуације да тачке Дневног реда искључују гласање о њима.

Јелена Божић констатује да је сагласна, али да претпоставља да су сви присутни чланови Савета присутни зарад давања доприноса теми, те да представници младих већински раде два или више послова и да су одгодили обавезе како би присуствовали састанку.

За реч се јавља Александра Чамагић, помоћница министра за бригу о породици и демографију која верује да није намера да се мери ниво обавеза појединих чланова, али да треба имати у виду да се последњих сат и по времена износе неутемељени приговори представника младих на рад Министарства омладине и спорта, да се стекао утисак да је Министарство урадило свој део посла, али да је изостала подршка организације у делу који се односио на комуникацију са младима, а која је требало да буде део њихових задужења. Осврћући се на излагање Милице Борјанић и податак о девет организација чији је рад довела у питање, Александра Чамагић је скренула пажњу на одговорност од јавно изговорене речи и опрез приликом навођења оптужби. Поздравља толерантност представника Министарства омладине и спорта, сматра да сви

чланови Савета јесу партнери и да заједнички учествују у процесу, да је дужност свих чланова да су информисани и да знају како процес функционише, те предлаже да сви чланови Савета остану до краја састанка.

Милица Борјанић даје образложење и наводи да је битно колико средстава одлази на организације које су из руралних подручја, јер Кровна организација младих Србије представља и те младе. Што се тиче наведених девет организација, истиче да је податак о раду изнесен на основу доступних информација. Поставила је питање разлога недостављања Одлуке и Решења о одобреним пројектима на јавним конкурсима. Има информацију да Републички секретаријат за јавне политике није омогућио жалбу у процесима, те да је то разлог њеног неувођења у реализацији Конкурса и поздравља иницијативу Министарства омладине и спорта за увођењем приговора и жалбеног процеса при изменама Закона о младима.

Ивана Дукић истиче да подаци анализе о реализованим конкурсима коју је спровела Кровна организација младих Србије нису референтни и моли да се убудуће, приликом израде аката Кровне организације младих Србије, консултују позитивни прописи, да се узму у обзир референтни критеријуми, да предлози дискриминаторног карактера, узимање у обзир критеријумског принципа који није заступљен у акту, не буду реферисани у истраживањима Кровне организације младих Србије и представника свих младих. Истакла да је Министарство омладине и спорта урадило потпуну анализу и, како је Кровна организација младих Србије поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја у већем броју, ти подаци ће бити доступни, али се нада да ће убудуће јавним објављивањима претходити минимуму упита, јер је нејасно зашто се пре подношења захтева за информацијама од јавног значаја, изашло са одређеним констатацијама и анализама. Обавестила је чланове Савета да је Министарство поред анализе о реализованом Конкурсу, спровело и анализу финансирања Кровне организације младих Србије од 2013. године, са ефектима финансирања и примене у односу на стратешке прописе. Навела је да је више пута Кровној организацији младих Србије одговорано на питања жалбеног процеса и немогућности увођења жалбеног процеса у процесе доношења одлука по конкурсима, а наводи и да је Кровна организација младих Србије била актер приликом израде Правилника о изменама и допунама Правилника о финансирању, али да Министарство стоји на располагању да се још једном доставе писани одговори на питање жалбеног процеса у оквиру јавних конкурса.

За реч се јавио државни секретар, Милан Савић који је чланове Савета упознао са подацима сва три конкурса. Навео је да су информације које је Кровна организација младих Србије користила приликом анализе нетачне, пре свега у делу представљања регионалне заступљености организација, јер место оснивања и адреса организације не значе да организација спроводи пројекат у месту или региону пребивалишта, а податке о реализацији активности нису ни тражени од Министарства омладине и спорта. Известио је чланове Савета да се на три конкурса пријавило укупно 196 удружења, од тога из Београда 90, из Новог Сада 36 (64,3% из оба града). Ако се посматра само Београд од укупног броја пријављених, 45,9% су удружења из Београда. Административну проверу је прошло 138 пројеката, од тога из Београда 66, из Новог Сада 22, укупно 88 пројеката, што је 63,8%, а ако посматрамо само Београд 47,8%. Додељена су финансијска средства у укупном износу од 188.498.760,22 динара, а у овом делу је изузет конкурс за јединице локалних самоуправа с обзиром на то да удружења нису могли да конкуришу на овај конкурс. Овај износ је додељен за 70 пројеката, од којих су 32 пројекта удружења са седиштем у Београду, 13 удружења са седиштем у Новом Саду, а 25 пројеката удружења са седиштем у осталим местима.

Удружења са седиштем у Београду су добила 101.177.251,22 динара, односно 53,7% и када се погледа број пројеката који су пристигли из Београда, то је приближан проценат. Удружења са седиштем у Новом Саду су добила 29.194.000,00, односно 15,5%, удружења из осталих места 58.127.509,00 динара, односно 30,8%. Удружењима из Београда одобрено је 32 пројекта, односно 45,75% од укупног броја одобрених пројеката, удружењима из Београда и Новог Сада одобрено је 45 или 64,3% укупног броја пројеката. Од 45 пројеката удружења са седиштем у Београду или Новом Саду, 33 пројекта (73,7%) покрива и друге делове територије Србије. Односно, од 33, 22 покрива целу Србију, а 11 део Србије. Од 32 пројекта удружења са седиштем у Београду која су добила средства, 25 пројеката (78,1%) покривају друге делове територије Србије или целу Србију, укупно 17 покрива целу Србију, односно (53,1%), 8 део територије Републике Србије (25%).

Од укупно 70 одобрених пројеката, на ова три конкурса, седам пројеката има активност само у Београду, а 63 пројекта покрива и друге делове Србије, или целу Србију, тј. 90% одобрених пројеката има активности ван Београда.

Од 29 управних округа, плус Београд као управна јединица, из 6 управних округа ниједно удружење није поднело пријаву на конкурс, односно 20% и то су Борски, Поморавски, Косовски, Пећки, Призренски, Косовско-поморавски управни округ. Са територије Косова и Метохије, на сва три конкурса, стигла су укупно три пројекта, а одобрена су два за финансирање, тј. 66,7%.

Поред ова три конкурса реализован је и јавни конкурс за подршку јединицама локалне самоуправе. На овај конкурс пријавило се 56 јединица локалне самоуправе који имају основану канцеларију за младе. Административно-техничку проверу је прошла 31 јединица локалне самоуправе, а одобрено је за финансирање 27 пројеката у износу од 54.988.024,00 динара. Од свих одобрених пројеката, 22 (81,5%) су пројекти локалних самоуправа које нису у саставу Града Београда. Такође, реализован је јавни конкурс за подршку, израду докумената јавних политика и прописа и на овај конкурс пријавила су се два удружења, савеза, са седиштем у Београду и изабрано је једно које ће се финансирати у износу од 7.995.000 динара, односно Национална асоцијација Канцеларија за младе.

То значи да од 98 одобрених пројеката, на свих пет конкурса, 12 имају активности само у Београду, а 86 пројеката покрива и друге делове Србије или целу Србију (87,7%). За финансирање ових пет пројеката у 2021. години одобрених путем конкурса којима се реализује свих девет циљева Националне стратегије за младе, за период 2015-2025. године, Министарство је издвојило укупно 251.481.785,08 динара.

Подвукао је да Министарство стоји на располагању за све информације, појашњење недоумица, али остаје нејасно зашто се понављају упити који се односе на жалбени процес, а већ је објашњено да је основа у законским решењима које и само Министарство жели да унапреди и позвао је Кровну организацију младих Србије да информације које им буду достављене на основу упита за информације од јавног значаја поделе са чланицама и да демантују информације које су објавили. И он је замолио да се убудуће, пре објављивања резултата анализа, затраже референтни подаци на основу којих ће анализа бити и урађена.

Реч је дата Александру Воштићу који је информисао чланове Савета да се, на основу Закона о младима, иста пракса приликом обавештавања о резултатима јавног конкурса примењује већ десет година, у истом обиму информација и начину објаве. Напомиње да Закон уређује рок од 15 дана за објављивање резултата, у ком је и извршено објављивање. Покушај увођења правног лека је извршено кроз измене Правилника, али је Кровна организација младих Србије већ упозната из ког разлога

није било могуће увести приговор. Приликом оцене пројеката, само критеријуми који су предвиђени Законом и Правилником могу бити узети у обзир, те би се неки од критеријума који су полазна тачка за анализу, могли схватити и као дискриминаторни, јер поједина удружења доводе у привилегован положај, односно била би погодована у односу на друга удружења. Све што може бити узето за оцену се објављује у смерницама конкурса. Када је у питању сарадња Министарства са реализаторима пројеката у претходном периоду, ту је позитивно и негативно бодовање такво да је неутрално по новоформирана удружења и удружења која раније нису имала пројекат, до удружења које је перфектно известило у прошлогодишњем пројекту и добија максимално један поен, а удружење које није било ефикасно у реализацији пројекта може добити до -8 поена. Напомиње да удружење које није извршило уговорне обавезе из претходних година не може да учествује, док су нажалост неки и предмет спорова, а не могу да учествују ни удружења које према другом министарству имају неиспуњене обавезе по текућим пројектима. Министарство подржава раст и развој омладинског сектора и он наводи да удружења, која су почела са пројектима финансираним преко овог министарства тренутно воде успешне пројекте из ЕУ фондова, па више и не учествују на конкурс Министарства, али доприносе положају младих.

Јелена Божић је примедбовала да организације не добијају евалуацију пројеката након упућивања захтева, а за реч се јавила Ивана Дукић која је истакла да питање евалуације пројеката не може бити предмет дискусије Савета за младе и да ће се на питања која се тичу функционисања рада и поступања Министарства омладине и спорта одговорити или писменим путем, или усмено на састанку и предлаже да представници младих, уколико сматрају да је то тема која треба да буде делегирана ка Савету за младе, да предложе допуну Дневног реда, а сагласно Одлуци о оснивању Савета за младе и надлежностима Савета за младе, јер не постоји увек могућност да се излази ван надлежности овог тела. Предлаже да се за наредни период, након предлагања теме, одмах и да одговор да ли је правно могуће њено покретање на Савету.

Председавајућа је позвала чланове Савета да одмах по приспећу записника реагују на исти у што краћем року, у писаном облику, како би се унеле допуне или измене.

Јована Божичковић је известила чланове Савета о састанку који је одржан између представника младих и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре на тему њиховог предлога стамбене политике и том приликом су добили уверавања од стране Министарства да ће део предлога бити препознат у Акционом плану за спровођење Националне стамбене стратегије и позвала је и друге представнике министарстава, уколико се у свом домену баве младима, да остваре сарадњу.

Седамнаеста седница Савета за младе завршена је у 13.30 часова.

У Београду, 13. јула 2021. године

СЕКРЕТАР САВЕТА

Емилија Панић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

МИНИСТАР ОМЛАДИНЕ И
СПОРТА

Вања Удовичић

